

Născută pe 19 septembrie 1974, la Roman, *Iulia Cruț* este absolventă a Facultății de Psihologie din cadrul Universității ALI. Cuza din Iași.

Formarea ca psihoterapeut, cu specializare în hipnoză clinică și terapie ericksoniană, este completată, ca parte a dezvoltării personale, de practica meditației, a tehnicilor de mindfulness,

Reiki, Qi-Gong, tehnici de eliberare emoțională.

Până în anul 2012 lucrează ca manager, atunci își începe și modelarea ca trainer și coach, un preambul la ceea ce avea să urmeze.

Cu prilejul participării la un curs de scriere creativă, susținut în 2012 de Vlad T. Popescu, începe să scrie, la început articole scurte, desprinse din realitatea proprie sau inspirate de oamenii cu care intră în contact.

Începând din 2012, practică psihoterapia și terapii complementare, pentru copii și adulți.

Susține cursuri de dezvoltare personală și terapie de grup, autocunoaștere, meditație și tehnici de mindfulness, ateliere de parenting și conferințe dedicate evoluției personale.

Copiilor le dedică proiecte speciale de-a lungul timpului, de la proiecte de public speaking ca Școala Voinicilor, împreună cu Maura Anghel, la grupuri de dezvoltare personală ca Rubik Club, un proiect dezvoltat împreună cu psih. Roxana Mihăilă și grupuri de pregătire psihoemoțională pentru concursuri.

Autoare a cărților *Trei săptămâni cu trei copii*, prima ediție la editura Acum Info, 2015, *Mandale vinecătoare*, împreună cu Valentina Stănescu, editura Meditative Arts, 2016, *Cum să nu ucizi joaca. Destine împlinite și vocație*, editura Meditative Arts, 2016

Pe site-urile personale www.sanando.ro și www.jocdecopil.ro se regăsesc articole utile evoluției, educației cât și înregistrări ale emisiunilor TV la care a participat.

TREI SĂPTĂMÂNI, CU TREI COPII

Parenting, educația pe bază de rețete universale?

Ediția a II-a

Iulia Cruț

Cu o postfață de Vlad T. Popescu

Cuprins

Partea I

Trei săptămâni, cu trei copii 9

Partea a II-a

Parenting, educația pe bază de rețete universale? 125

Cât de complicat... 179

de Vlad T. Popescu

PARTEA I

Trei săptămâni, cu trei copii

E o liniște pe care îți vine s-o închizi într-o sticlă, s-o sorbi picătură cu picătură, încet, să nu se termine niciodată.

Mă întorc pe partea cealaltă, îmi așez încă o dată perna gogoloi sub cap și ascult cum, lângă mine, Rareș deja respiră monoton, plecat la vise. Copiii și oamenii mari cu sufletul curat și trudiți fac așa destul de des: adorm în drum spre pernă. Trag și cearșaful mai bine pe mine, până sub nas, mă întorc din nou, pe dreapta acum.

– Te cam foiiești, Mișo! Ce-i cu tine?

– Ce-i? Îmi cam țiuie urechile, asta-i. Parcă ar fi înfundate, îmi tot vine să le apăs, să le desfund. De parcă mi s-ar fi pus niște dopuri în avion.

– Mișo, lasă prostiile! Știi că nu asta întreb. Știu că ți s-au înfundat urechile în avion. N-am simțit și eu cum pilotul parcă voia să aterizeze primul, ca la concurs, și pentru asta parcă a coborât în grabă, făcând în ciudă urechilor cu diferența de presiune?! Dar nu asta te-ntreb...

– Păi, știi eu ce-ntrebi?! O fi liniștea asta de vină. Că prea e nefirească după atâta timp cu octave cam sus, cu strigăte și țipete, cu uși trântite și cu hureit de avioane care parcă aterizează în curtea vecinului, cu zgomot de motociclete orgolioase și lătrat de câini, zi și noapte.

– Da, Mișo, și asta știi. Și știi că nici de asta nu întreb. Dar hai, acum suntem în Brașov, respirăm aer proaspăt la o temperatură cuminte. Dacă nu vrei, nu vorbim acum. Acum dormim și vorbim mâine?

– Mâine, Mișo, spun, și ascult liniștea încă o dată, mă întorc iar pe partea stângă și mă las în toropeală.

Cânt „Cu-cu-va, cu-cu-va, cucuvaia, cucuvaia“ în timp ce, de pe aripa avionului arunc o sticlă cu lapte sub duș, direct la țintă. Ana o prinde și țipă cât o ține gura: „Otiiii!“ Nu mi se pare nimic ciudat că poate să țipe și să cânte cu biberonul în gură. Ține ritmul cu mine: „Cu-cu-va, cu-cu-va, cucuvaia, cucuvaia!“

Mă trezesc la opt și zece, odihnită.

– Mneața, Mișo!

– Mneața!

– Auzi, Mișo, dar cum de nu-i cald?

– Păi, nu-i, Mișo.

– Mișo, nu bâzâie nimic. Și nimic nu hârâie.

– Taci, Mișo! Taci că-i bine așa.

Legăți-o pe Mișo la ochi și astupați-i urechile, înveliți-o într-un sarcofag termoizolant ca să nu simtă temperatura și duceți-o în Rodos. Mișo va recunoaște locul după miros și, chiar dacă nu vă va spune, ea simte cu sufletul când ajunge acolo.

Sarea se evaporă caldă prin aer și se amestecă într-un parfum cu smochinii și cu vântul. Asfaltul, prea mult pentru tihna din visele cu insule, sub tirania mașinilor și a motocicletelor, pufăie miros de smoală.

Mișo vine aici în fiecare vară și își ia la pachet pentru acasă mirosurile insulei, lăsând uneori la schimb câte o bucată din sufletul care nu se dă plecat.

– Treci acasă, suflete, hai!

– Nu vin, Mișo, nu vin. Aici mi-e bine, lângă mare, lângă pietrele astea. Nu vin.

– Suflete, treci acasă cu mine! Înțelege de bunăvoie și nu mă mai lăsa să oftez. Știi că nu-s bună de nimic fără tine, știi și că ești în grija mea, nu? Hai, să ne facem treaba acasă la noi și, îți promit, mai venim. Uite, hai că la anul stăm mai mult.

– Bine, Mișo.

Și vine sufletul într-un sfârșit la loc. Dar, dacă din Rodos pleacă Mișo de obicei pe la sfârșit de august, asta nu înseamnă că sufletul ei nu mai pândește până pe la sfârșit de septembrie orice prilej să mai fugă încă un pic în Rodos – cam de fiecare dată când gândurile Mișei o iau razna, neștiute.

Și-a luat Mișo și anul ăsta în bagaj tot sufletul, să stea trei săptămâni, cu trei copii, în Rodos.

*

Nu avem nevoie de mai multe confuzii decât a avut Mișo în aceste trei săptămâni, drept pentru care aș spune că e vremea să lămurim cine e Mișo.

Mișo – eu și Mișo – tot eu.

Noi două mai avem conversații, nu de foarte mult timp conștiente și intenționate. Din când în când, când roboțeala de toate zilele nu ne absoarbe și pe noi în moleșeala-i care pare așa de plăcută, de ușoară, mai stăm de vorbă. Am învățat că fiecare Mișo are partea ei de drep-tate în fiecare conversație, dar, nu doar pentru că adevărul se află întotdeauna undeva la mijloc, ne și place să ne ascultăm una pe alta, chit că, dacă am putea, așa ne-am pocni în moalele realității câteodată...

Mița crede că, pe lumea asta, contează mult să faci cunoștință cu Mița și să te împrietenești cu ea, chiar dacă o fi având destule bube-n cap. Așa trag amândouă la căruță în același sens, stau mai puțin pe arătură, se trag una pe alta din desigurul minții care împletește gânduri și scenarii.

*

Au plecat de-acasă toți trei: Mița, Rareș și Ionuț, mama, fiul și tatăl. Ca de obicei, drumul de la Iași la București nu li s-a părut nici foarte lung și nici prea obositor, deși canicula sparge deja termometrele în toată România. Lor li se pare, cel puțin acum, că-i mai bună canicula de Rodos, cu miros de vacanță.

Ionuț îi duce pe Mița și pe Rareș la aeroport, iar el mai rămâne în țară, așteptând să vină și pentru el vremea concediului. Mița pleacă mai mult, cu copilul aflat în vacanță, pentru că, vorba lui Rareș, acum își dă singură concediu.

Mița pleacă a treia oară singură cu Rareș din țară și nu mai are emoții foarte mari. Vedeți voi, Mița e ușor dornică să controleze toate situațiile și, cu cât știe ea mai bine ce urmează să se întâmple, cu cât se asigură ea că toate-s perfecte și la locul lor, cu atât emoțiile nu i se mai așează-n spinare și nu-i mai pun noduri în gât. N-o fi obosit încă să stea cu grija tuturor, nu știi ce să vă spun.

Singura noutate din program este scala la Atena, așa că puține emoții tot sunt. Doar că n-ar recunoaște Mița treaba asta nici în ruptul capului. Mai bine se încurajează singură.

– Mițo, ce ne facem noi de capul nostru în Atena? Că până acum ne țineam strâns de „coada“ lui Ionuț, el le știa

pe toate, el le găsea pe toate, orientându-se rapid în orice mare de oameni.

– Nu știi, Mițo, ce ne facem. Drept e că era „călduț“ să mergem ghidate de Ionuț cel cu două nasuri: unul ca la toți oamenii și altul special, nevăzut, pentru adulmecat hărți, trasee, ghișee și descurcat ițe complicate. Lasă că întrebăm pe careva, nu ne-om rătăci.

Vreo oră se mai pupă cu toții în aeroport în București, Mița încercând să fure și câte un „pupic de soț“. Nu-i chip deloc, pentru că Rareș se ițește de oriunde ar fi și țop, hop, sare între ei. Mai fură Mița câte o îmbrățișare din cele o mie ale lor și dă din cap cu fermitate, afirmativ, când Rareș îi promite lui Ionuț că va fi foarte ascultător. Apoi le rămân bezelele trimise de la distanță, până când trec și de controlul de securitate, și încă un pic, până după colțul ăsta, și de după ghișeul ăsta... Gata, nu se mai vede.

– Mițo, ce ai de te topești așa?

– Mă topesc puțin, Mițo. Mă topesc când îi văd pe ăștia doi cum se iubesc ei „tată-fiu“, cum se alintă și fac și înțelegeri, așa, ca-ntr-o bărbăți.

Puseseră bagajele să zboare direct București-Rodos și, după obicei, Mița s-a gândit un pic dacă nu cumva s-ar putea pierde. I-ar fi părut rău după borcanul cu dulceață din coji de pepene, pe care avea sarcină să i-l ducă lui Lori, sau după papuceii roz care miros a gumă Turbo. A alungat gândul rău și a respirat cu toată puterea în plămâni câteva grame de zen.

– Ce faci iar, Mițo? Iar ne bagi prostii în cap ca să avem la ce să ne gândim?

– Iar... Dar parcă le-aduc eu?!

– Mișo, nu le-aduci tu, tu numai lași obișnuința să le deschidă ușa.

Vreo trei ore în Atena au fost suficiente pentru cei doi ca să identifice de unde vor lua următorul avion și să mănânce ceva, să caute wi-fi, să trimită mesaje, pupături, emoticoane către Ionuț și către Lori.

Inspirau deja aer grecesc până și privind steagul Greciei arborat haios lângă cel al Uniunii Europene, în toiul referendumului care voia să stabilească de vor sau nu divorț. S-a cerut din amintirea papilelor gustative și un freddo cappuccino, savurat concomitent cu aruncatul cu privirea de către Mișo înspre Rareș, care, cu nas de câine polițist, detectase rapid un *Internet Corner*. Pe bună dreptate, s-a „lipit“ imediat acolo – era ora 15 și el nu mai văzuse nici un filmuleț pe youtube, tocmai de dimineață.

Nu știi dacă ați aflat ce interesante sunt videoclipurile alea în care un tip, un maestru al jocurilor, le explică celor care nu atins încă nivelul Ț, cum se face. Mișo nu știa, dar a încercat să înțeleagă. S-a pierdut la minutul 1:28 când au început să se înghesuie în capul ei prea mulți termeni necunoscuți. Și, ca Rareș să nu rătăcească prea tare de întrebările ei – presupunere fără sens de altfel, având în vedere răbdarea cu care orice tânăr ar pune în temă un adult cu privire la terminologia de gaming –, a încercat să-și lipească de față o mutră inteligentă. A încercat să acopere și sprânceana ridicată care ar fi spus: „Cine s-a născut, măi, primul, oul sau găina?“ I-a venit Mișei și un gând matur, înțeles:

„Las că te văd eu, pe cine întrebi când o să ai primul lag la compuneri?“ Și-a înghițit totuși limba și și-a promis un „upgrade“.

Când s-a făcut timpul să se îndrepte către poarta de îmbarcare către Rodos, Rareș s-a „deslipit“, în mod miraculos, rapid, de Internet Corner. N-a fost nevoie de daltă, n-au avut loc negocieri de tipul „Hai, te rog, încă 5 minute“, nu s-au înregistrat proteste la adresa vieții nedrepte pe care o au copiii ca el care nu stau cât vor cufundați în calculator. Mișo nu a căutat să înțeleagă acest mister, pentru că orice minune merită mai degrabă trăită, decât interpretată filozofic, că nu se știe cum, în fracțiuni de secundă, lucrurile se pot întoarce la 180 de grade, copiii se lipesc din nou de tablete, oricând poate să repara vreun monstru pe acolo ce trebuie învins, și, uite-așa, pierdem șanse. Bănuia în sinea ei că amândoi așteptau cu drag să revadă oameni, locuri.

Și dragul poate să facă minuni.

– Cum te simți, Mișo?

– Uite că nu mă simt nicicum.

– Nicicum, dar cum? Că nici în avion nu dădeai vreun semn că ai fi ca altădată. În toți ceilalți ani atât îți trebuia: un petec de mare să vezi din avion, cu sau fără stâncă pe lângă el, și gata – în noi începea să țopăie o hoardă de negri mititei, jucând hora nerăbdători.

– Daaa, și sufletul era gata „vraiște“. Acum nu, poate ne-a fiert la foc mic așteptarea în aeroport, poate ne-a anesteziat.

„Siga-siga“, la 30 de minute după ora anunțată pentru decolare, se îmbarcau. Graba nu-i bună nicăieri, darămite în Grecia.

Însă sufletul menționat mai sus a stat cuminte numai până când Mișo a pus piciorul pe prima treaptă, să coboare din avion. Se ascunsese undeva pentru că, probabil,

se simțea în stare să se prefacă puternic de data asta și nu-l dăduse de gol nici măcar salutul în greacă al stewardeselor. La un simplu „Yassas“, altădată ar fi dansat dumnealui de zor, căci graiul acesta i se părea cântec, nu alta. Nu știu să vă spun de ce era nevoie să pară puternici, nici sufletul, nici Mița.

Însă acolo, pe prima treaptă a avionului, la coborâre, când nările i-au fost invadate de miros de cald și de vânt, de mare, și de nisip, și de smochini, de cherosen și de piatră, pe Mița a înecat-o plânsul. Ca strânsă de gât, și-a oprit lacrimile cu promisiunea că le va înțelege altădată, să nu o vadă Rareș, care zburdase pe trepte înainte, aproape într-un picior.

Aeroportul, o parcare un pic mai mare, își găzduia în stânga și în dreapta avioane, nu știu în ce fel răcorind motoarele în dogoreala Insulei Soarelui. În față, din placa decolorată, se înfingeau în sufletul Miței cuvintele „Diagoras Airport Rhodes“.

– Mițo, hai să ne ținem cu firea acum, să nu ne vadă Rareș cum bocim. Nu de alta, dar, știi doar, el seamănă cu noi. Chiar dacă i-am mai povestit noi cum e normal să aibă oamenii emoții, o să rădă de noi. De asta spun că seamănă cu noi: amândoi ne mai ascundem după „râsuri“, emoții, dragoste, frici, neîncredere.

– Să ne ținem cu firea, bine zici, Mițo! N-am nici eu chef să rădă nimeni de lacrimile mele dacă eu nu sunt în stare. Iar eu nu sunt acum în stare, pentru că încă nu înțeleg ce e cu mine.

Se îndreptau către locul din care trebuiau să-și ia bagajele și, după fiecare pas și fiecare cuvânt pe care-l auzeau

în greacă, aveau tot mai tare senzația că n-au plecat niciodată de aici, nici Mița, nici sufletul ei.

Au înșfăcat bagajele de pe banda rulantă ca și cum de asta depindea următorul inspir, vânând și sorbind din amestecul demografic din aeroport cuvintele în greacă. La ieșire stăteau, cu fețele întinse în zâmbete puțin forțate, ghizii agențiilor turistice, cu droaia, majoritatea scrâșnind din dinți cuvinte în rusă care se împăcau cu greu cu căldura limbii Eladei.

Din zece în zece secunde, Rareș o întreba pe Mița:

– Când vine Lori? Dar vine și Angi cu ea?

Înțelegea entuziasmul și și-l simțea și pe al ei și-i răspundea la toate întrebările cu „Ne“, râzând, cu și de el. Iar el, ca să se convingă cu ochii lui când și cu cine vine Lori la aeroport, fugea cinci metri mai în față, lăsând-o pe Mița să strige după el, blocată între valize, făcându-și gâtul lung de girafă să-l țină din priviri în nebunia de mașini parcate alandala, peste tot. Se întorcea după un timp care părea oricum prea lung, zig-zag printre turiști uimiți de căldură și de aerul condiționat mai mult lipsă din aeroport.

Din înghesuiala de autocare și taximetre a zvâcnit într-un final și mașina Loredanei. Rareș a ochit-o de departe și a început să sară ca mingea, să dea din mâini și, ca și cum cuvintele nu erau de-ajuns, parcă țipa și din ochi: „Vin, vin, uite-i!“

Mița îi trosnea oasele într-o îmbrățișare Loredanei și, cu coada ochiului, a prins un „Noroc“ ca între bărbați între Rareș și Angi, trădați fiind la cei doisprezece și treisprezece ani ai lor doar de chiote.

De pe bancheta din spate, blondă, cu pielea albă și năsulul cât un nasture, cu ochi vopsiți parcă în largul mării, deschiși larg, neimpresionată de nimic, pe Mița o păcălea prima dată Cristiana.

A primit un „Hmm” scurt și țipat la salut și și-a ținut pe mai târziu îmbrățișări milioane ce-i stăteau în inimă, nedescifrând dacă țipătul era respingere sau tocmai chemare. N-a vrut să riște, considerând că e mai bine să fie prevăzătoare cu nutrișoara ce o măsura discret pe sub gene.

Cu trei copii, s-au pornit spre casă, ea cu întrebări despre drum, iar copiii despre jocuri, cu vânt intrând prin toate geamurile deschise ale mașinii, cu bucuria că se văd din nou, și oameni, și locuri.

Tot drumul de la aeroport nu e mai lung de zece minute și i se pare Miței că tocmai de aceea are nevoie să-și încarce sufletul mai cu poftă cu fiecare imagine. Recunoaște prima intersecție de după aeroport, aceea în care nu știa niciodată dacă drumul cel bun e spre stânga sau spre dreapta, și podul pe sub care se povestește că au fost furate vieți în puhoiul de ape dintr-o iarnă. În timp ce Lori deja se stresează dacă ce are ea de mâncare o fi pe placul lor, Mița inspiră căldura și imaginile clădirilor dărăpănate de pe străduța îngustă de la intrarea din Kremasti.

– Nu-ți bate capul cu ce mâncăm noi. Dacă ai feta, pâine și o roșie, e tot ce ne-am dorit, de astea ne e dor.

– De astea am, nu am găsit însă măslina de alea zbârcite, nici negre, nici maro.

– Merge și fără măslina, chiar dacă alea erau singurele pe care le mâncam eu oriunde în lume. Și mie, și lui Rareș

ne-a fost dor de feta asta a voastră, adevărată. Și nici nu ne e foame.

Trec pe lângă magazinul de carne și pe lângă farmacia ce i-a salvat anul trecut de durerea de gât a lui Rareș și pe Mița o pufnește din nou răsul, amintindu-și cum poate fi întunecată uneori mintea unei mame tocmai de prea mult drag.

Răcise copilul anul trecut și îl durea și gâtul, termometrul îl lăsa Mița din mână doar câte cinci minute în noaptea aceea. Sărea mercurul spre 39 cu 5, îl urmărea cu sufletul la gură și iar îl trimitea pe Rareș la duș cu apă rece. Scădea temperatura spre 38 cu 8 după duș, dar sub nici o formă nu rămânea mai mult de cinci minute măcar atât după ce se întorcea în cameră. După cinci dușuri și ore care păreau a fi cât un an, a coborât un dram de înțelepciune în capul ei de mamă și s-a gândit să țină copilul la aer, afară din camera în care probabil erau treizeci de grade. A scos o saltea pe terasa din fața camerei și acum parcă respirau amândoi mai ușor. Rareș zâmbea mai liniștit, căzând într-un somn așteptat mult, după ora trei noaptea. De vreo trei ori a mai verificat termometrul și temperatura scădea la 38 cu 2, apoi la 38 și la 37 într-un final. A adormit și Mița cu Rareș în brațe spre dimineață, mirată de ea că aștepta să scadă temperatura cuiva care stă în cuptor, dar ușurată că totuși ce fusese mai rău a trecut, copilul ei se făcea bine.

Copiii începuseră pe bancheta din spate să se provoace unul pe celălalt, Rareș o înghiontea cu drag pe Cristiana cerându-i câte-un pup care nu se lăsa venit deloc. Ba dimpotrivă, insistențele păreau că-i apasă un buton care